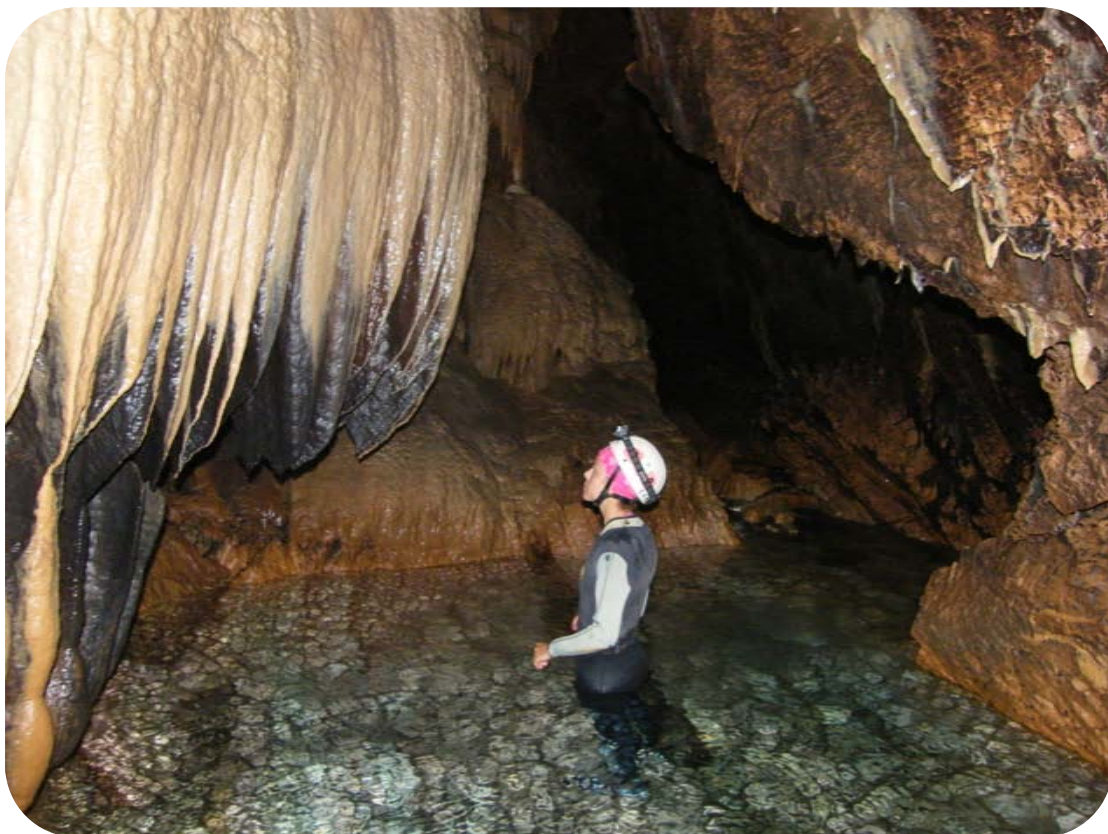




Αποστολή Κόζιακας - Πύλη 2011

Θεσσαλονίκη 2011



Αποστολή Κόζιακας –Πύλη 2011

Η αποστολή Κόζιακας – Πύλη 2011 αποτελεί την πρώτη προσπάθεια του συλλόγου Σπηλαιολογία Θεσσαλονίκης «Πρωτέας» στον πρώτο χρόνο ίδρυσής του να οργανώσει και να φέρει εις πέρας μία σπηλαιοεξερευνητική αποστολή σε μία άγνωστη σπηλαιολογικά περιοχή της Θεσσαλίας.

Σκοπός της ήταν η συλλογή πληροφοριών για την ύπαρξη σπηλαίων στον ορεινό όγκο του όρους Κόζιακας, αλλά και της ευρύτερης περιοχής του Δήμου Πύλης και η εξερεύνησή τους. Η περιοχή της Πύλης είναι μία πολλά υποσχόμενη σπηλαιολογικά έκταση, μιας δομείται κατά 80% από ανθρακικά πετρώματα έντονα καρστικοποιημένα.

Αδειοδοτηθήκαμε πριν την έναρξη της αποστολής από την Εφορεία Παλαιο-ανθρωπολογίας – Σπηλαιολογίας Βόρειας Ελλάδας για την πιθανότητα εύρεσης σπηλαίων με αρχαιολογικό ενδιαφέρον (ανθρώπινη παρουσία).

Η χρονική διάρκεια της αποστολής ήταν από την Τετάρτη 6 Ιουλίου 2011 έως τη Δευτέρα 11 Ιουλίου 2011.

Πηγή πληροφοριών για τα σπήλαια της περιοχής ήταν δημοσιευμένη έρευνα για τα Γεωλογικά Μνημεία της περιοχής και τοπικοί πληροφορητές.

Η κατασκήνωση έγινε στην εκκλησία του Αγίου Αθανασίου στο χωριό Κοτρώνι που βρίσκεται μεταξύ Πύλης και Περτουλίου.

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

ΚΟΖΙΑΚΑΣ - ΠΥΛΗ 2011

Στην αποστολή συμμετείχαν: Μάρκος Βαξεβανόπουλος, Αγγελική Ρειζοπούλου, Βλάχος Βαλάντης, Ζάχαρης Αριστείδης, Ιφιγένεια Νάκου, Ματίνα Σγουρομύτη, Γιώργος Σωτηριάδης, Θοδωρής Τσιρογιάννης, Κασσάνδρα Θέμελη.

Τετάρτη 06/07/2011

Συνάντηση μελών Πρωτέα στην Πύλη Τρικάλων. Στήσιμο κατασκήνωσης στο Κοτρώνι Τρικάλων.

Εκπαιδευτική επίσκεψη για αρμάτωμα στο σπήλαιο «Άγιος Προκόπιος», όπου και προκλήθηκε ατύχημα. Αναπροσδιορισμός του προγράμματος.

Πέμπτη 07/07/2011

Επίσκεψη σε πολλά χωριά της γύρω περιοχής του Απροποτάμου για συλλογή πληροφοριών. Συγκεκριμένα επισκέψεις σε Δέση, Πύρρα, Αθαμανία, Γαρδίκι και Χαλίκι. Στο Γαρδίκι βρέθηκε το σπήλαιο «Γκούβα του Πούλιου». Από το Χαλίκι επιχειρήθηκε επίσκεψη στην αλπική λίμνη Βερλίγκα, αλλά ο χρόνος δεν επαρκούσε.

Παρασκευή 08/07/2011

Συγκρότηση 2 ομάδων:

1^η ομάδα: Αρμάτωμα στο βάραθρο Κουδουνότρυπα στον Ίταμο, Πύλη 120μ

2^η ομάδα: Έρευνα και πληροφορίες στη Ελάτη Τρικάλων. Επαφή με Άγγελο Σινάνη (μαγαζί “Λίχνος”) και Ηλία, συλλογή αρκετών πληροφοριών.

Σάββατο 09/07/2011

1^η ομάδα: Χαρτογράφηση/φωτογράφιση Κουδουνότρυπας και σπήλαιο Αλμπίνη στην Πιαλεία.

2^η ομάδα: Ανάβαση στον Κόζιακα αρχικά με αμάξι και έπειτα πεζοπορία προς την τρύπα του Βολιώτη. Τελικά το βάραθρο βρέθηκε και αρματώθηκε στα πρώτα 20μ. Μεγάλων διαστάσεων άνοιγμα.

Κυριακή 10/07/2011

1^η ομάδα: Έρευνες στην ευρύτερη περιοχή του Κόζιακα

2^η ομάδα: Ανεπιτυχής προσπάθεια προσέγγισης για το σπήλαιο “Λέγκως” λίγο πριν τη Δέση.

Δευτέρα 11/07/2011

Εξερεύνηση του υπόγειου ποταμού Καζάνια Πύρρας

Τα σπήλαια που ολοκληρώθηκε η εξερεύνησή τους:

1) Σπήλαιο Αγίου Προκοπίου

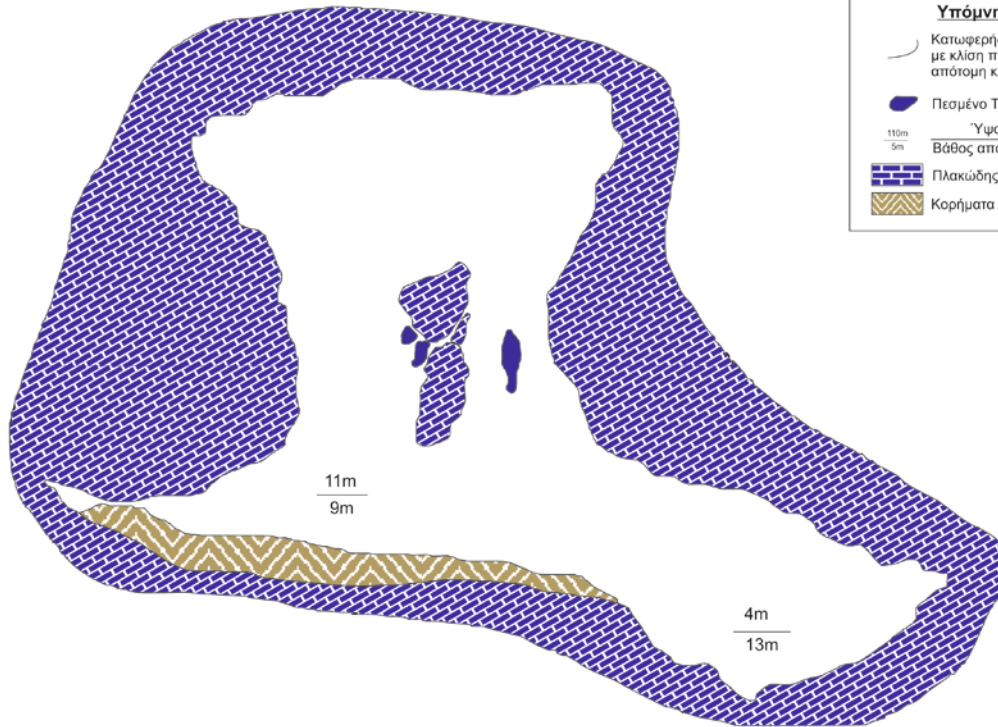
Το σπήλαιο Αγίου Προκοπίου αποκαλύφθηκε τυχαία κατά τη διάρκεια εργασιών διάνοιξης του επαρχιακού δρόμου Αγίου Προκοπίου – Καλογήρων. Βρίσκεται 700m βορείως του Αγίου Προκοπίου. Η είσοδος του σπηλαίου απέχει μόλις από 5m από την ασφαλτο πίσω από το προστατευτικό κράσπεδο. Το στόμιο της εισόδου είναι σχετικά μικρό (0.6x0.5 πλάτος x ύψος).

Το σπήλαιο αποτελεί βράθρο συνολικού βάθους 16 mΗ περιοχή της εισόδου είναι επικλινή και καταλήγει σε ένα επίμηκες βράθρο βάθους 11m. Στο βύσσο του βράθρου σχηματίζεται μία μικρή αίθουσα με δύο επιμήκεις απολήξεις προς νότο ενώ προς Βορρά συνεχίζει υπό τη μορφή στενώματος. Δεν παρουσιάζει αξιόλογο σπηλαιοδιάκοσμο αλλά αντιθέτως πολλά σημεία αποσθρωμένου ασβεστολίθου. Σε ένα από αυτά τα σημεία σημειώθηκε ατύχημα κατά την εξερεύνηση από πτώση βράχου.



Άποψη από το εσωτερικό του βράθρου

Τομή N-B



Σπήλαιο Αγίου Προκοπίου Πύλης

Αποτύπωση: Βαζβανόπουλος Μ. Μετρήσεις: Ραϊζοπούλου Α.

Θερμοκρασία 12.5 °C Σχετ. Υγρασία 100%

Υπόμνημα

Κατωφερής Ισαύψης Καμπύλη με κλίση προς το κοίλο. Οι οδοντώσεις υποδεικνύουν απότομη κλίση.

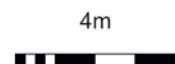
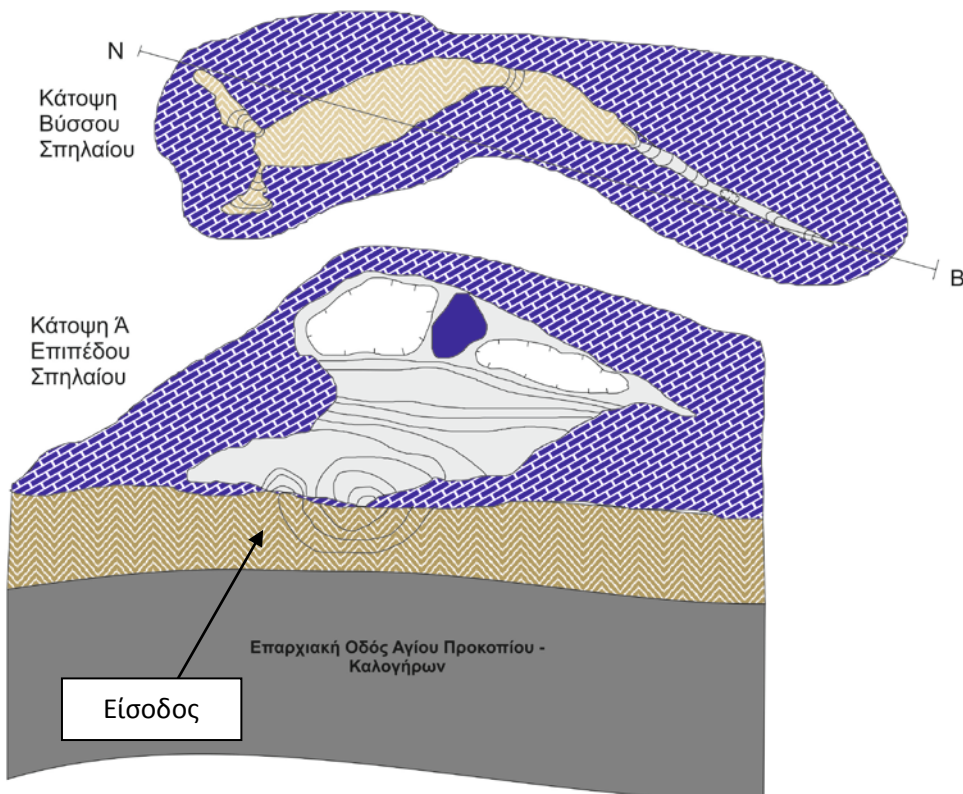
Περασμένο Τέμαχος Ασβεστολίθου

Ύψος οροφής
Βάθος από σημείο εισόδου

Πλακώδης Ασβεστόλιθος Άνω Κρητιδικού (Ζ. Πίνδου)

Κορήματα Ασβεστολίθου

Κατόψεις



Η χαρτογραφική αποτύπωση του σπηλαίου Αγίου Προκοπίου.

2) Σπήλαιο «Γκούβα Πούλιου

Σε υψόμετρο 1155m και 225m βορείως του Γαρδικίου εξερευνήθηκε ένας μικρός επιμήκης αγωγός, ο οποίος καταλήγει σε στένωμα μετά από 8m. Πιθανότατα να συνεχίζει αλλά χρειάζεται σκάψιμο στα φερτά υλικά του δαπέδου.



Η είσοδος του σπηλαίου Γκούβα Πούλιου

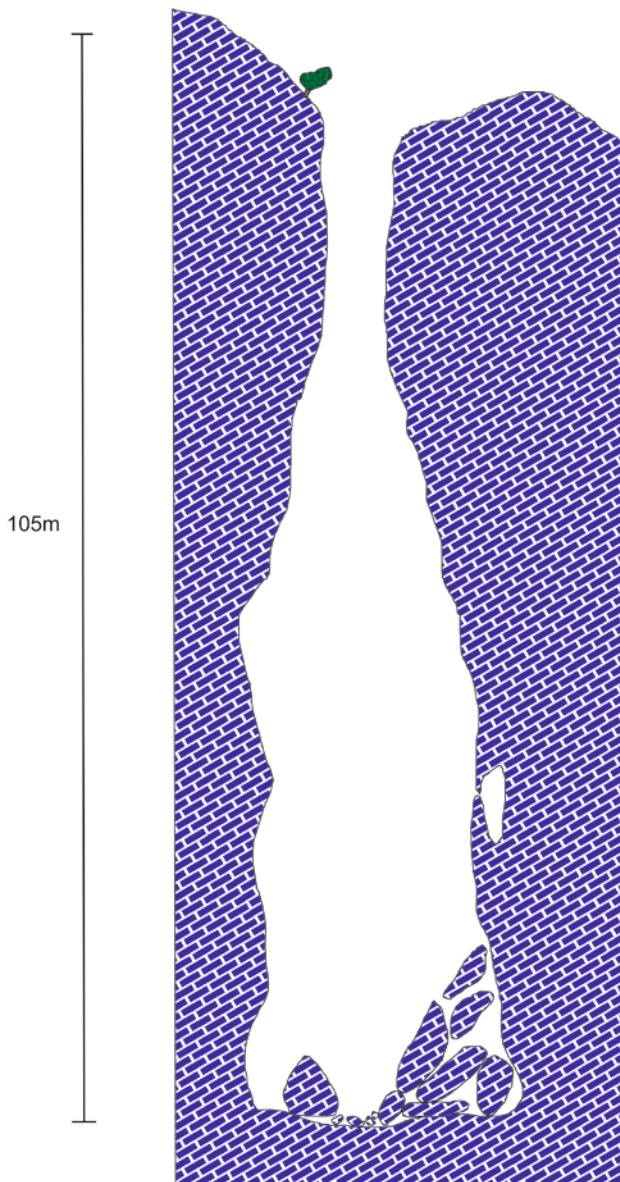
3) Βάραθρο Κουδουνότρυπα

Το σπήλαιο Κουδουνότρυπα αποτελεί κατακόρυφο βάραθρο συνολικού βάθους 105m. Θεωρείται ένα από τα μεγαλύτερα γνωστά βάραθρα του ορεινού όγκου της Πύλης. Η είσοδός του βρίσκεται 1.5km νοτιοανατολικά της Πύλης και 500m βορειοδυτικά του μοναστηριού της Γκούρας σε υψόμετρο 434m (Μ.Σ.Θ.) στο όρος Ίταμος. Το όνομά του προέρχεται από το «κουδούνισμα» που κάνουν οι πέτρες και οι βράχοι όταν πέφτουν από το ύψος των 105m.

Το σπήλαιο βρίσκεται πολύ κοντά στον επαρχιακό δρόμο που οδηγεί από την Πύλη στο μοναστήρι της Γκούρας. Περίπου 700m πριν το μοναστήρι ξεκινά ένα υποτυπώδες μονοπάτι από ένα εκκλησάκι πάνω στο δρόμο μέχρι την είσοδο του βαράθρου. Η είσοδός του δεν είναι ορατή από μακριά.

Το σπήλαιο διανοίγεται σε ωλιθικούς ασβεστόλιθους του Δογγερίου της Ενότητας Κόζιακα. Η είσοδός του (εικ. 11) κατωφερής αρχικά οδηγεί σε στόμιο διαστάσεων 4x6m (μήκος x πλάτος) και στη συνέχεια σε βαραθρώδη διαδρομή βάθους 105m. Το συνολικό βάθος του βαράθρου είναι 115m. Η μορφή που έχει η κατακόρυφη διαδρομή είναι καμπανοειδής με στενό στόμιο στα πρώτα μέτρα και ανοιγόμενη στη συνέχεια.

Τομή ΝΔ-ΒΑ



Σπήλαιο Κουδουνότρυπα Πύλης

Αποτύπωση: Βαξεβανόπουλος Μ. Μετρήσεις: Ρεϊζοπούλου Α.

Θερμοκρασία 13 °C Σχετ. Υγρασία 100%

Υπόμνημα



Πεσμένο Τέμαχος Ασβεστολίθου



Ωλιθικός Ασβεστόλιθος Δογγερίου (Ενότητα Κόζιακα)

20m



4) Σπήλαιο Καζάνια Πύρρας

Το σπήλαιο βρίσκεται 750m νοτιοδυτικά του χωριού Πύρρα στην περιοχή "Καζάνια". Το όνομα της περιοχής προέρχεται από τις φυσικές κοιλάτρες, όπου στροβιλίζεται το νερό του χειμάρρου και χρησιμοποιούνταν για το πλύσιμο των ρούχων (δρυστέλες - καζάνια). Το νερό του χειμάρρου προέρχεται από το σπήλαιο που αποτελεί υπόγειο ποταμό.

Η πρόσβαση στο σπήλαιο είναι δύσκολη διότι γίνεται μέσω παλαιού μονοπατιού. Ιδιαίτερα στα τελευταία μέτρα απαιτείται σκαρφάλωμα. Το μονοπάτι ξεκινάει από το δρόμο που οδηγεί στον ποταμό Καμναϊτικό και μετά από 1 km οδηγεί στην απότομη κοιλάδα των "Καζανιών". Εκεί περνώντας τις παλαιές Δρυστέλες οδηγούμαστε στον καταρράκτη-σπήλαιο.

Το σπήλαιο διανοίγεται σε πελαγικούς ασβεστόλιθους της ζώνης Πίνδου. Η είσοδός του βρίσκεται σε υψόμετρο 988m (Μ.Σ.Θ.). Έχει διεύθυνση περίπου Β-Ν. Αποτελείται από ένα θάλαμο στην είσοδο διαστάσεων 7 x 8m (μήκος x πλάτος) ενώ στη συνέχεια ακολουθεί αγωγός πλάτους 7 m



Η περιοχή της εισόδου του σπηλαίου.

οδηγεί στον υπόγειο ποταμό. Η συνέχεια της εξερεύνησης γίνεται κατά μήκος και ενάντια στο ρου του ποταμού μέχρι σιφόνι βάθους 3m περίπου. Στο σημείο αυτό απαιτείται υποβρύχια σπηλαιοεξερεύνηση.

Το νερό του ποταμού οδηγείται κάτω από την πρώτη αίθουσα του σπηλαίου και εξέρχεται τμήμα του 200m πιο νότια μέσα στα κορήματα.



Άποψη του εσωτερικού του σπηλαίου στην Πύρρα

5) Τρύπα του Βολιώτη

Σε υψόμετρο 1722m στην περιοχή των κορυφών του Κόζιακα εξερευνήθηκε μέχρι τα 6th βάθος το σπήλαιο Τρύπα Βολιώτη. Η πρόσβαση γίνεται με αυτοκίνητο από το χωματόδρομο της Ελάτης και με τα πόδια σε διαδρομή 1χλμ. Χαρακτηριστικό της εισόδου είναι το πλήθος των κορακιών που πετούν. Μετά από κάθοδο περίπου 7m ο κατακόρυφος αγωγός χωρίζεται σε δύο παράλληλα τμήματα. Στο ανατολικό τμήμα η εξερεύνηση έφθασε περίπου μέχρι τα 60m. Η εξερεύνηση θα συνεχιστεί σε επόμενη αποστολή.

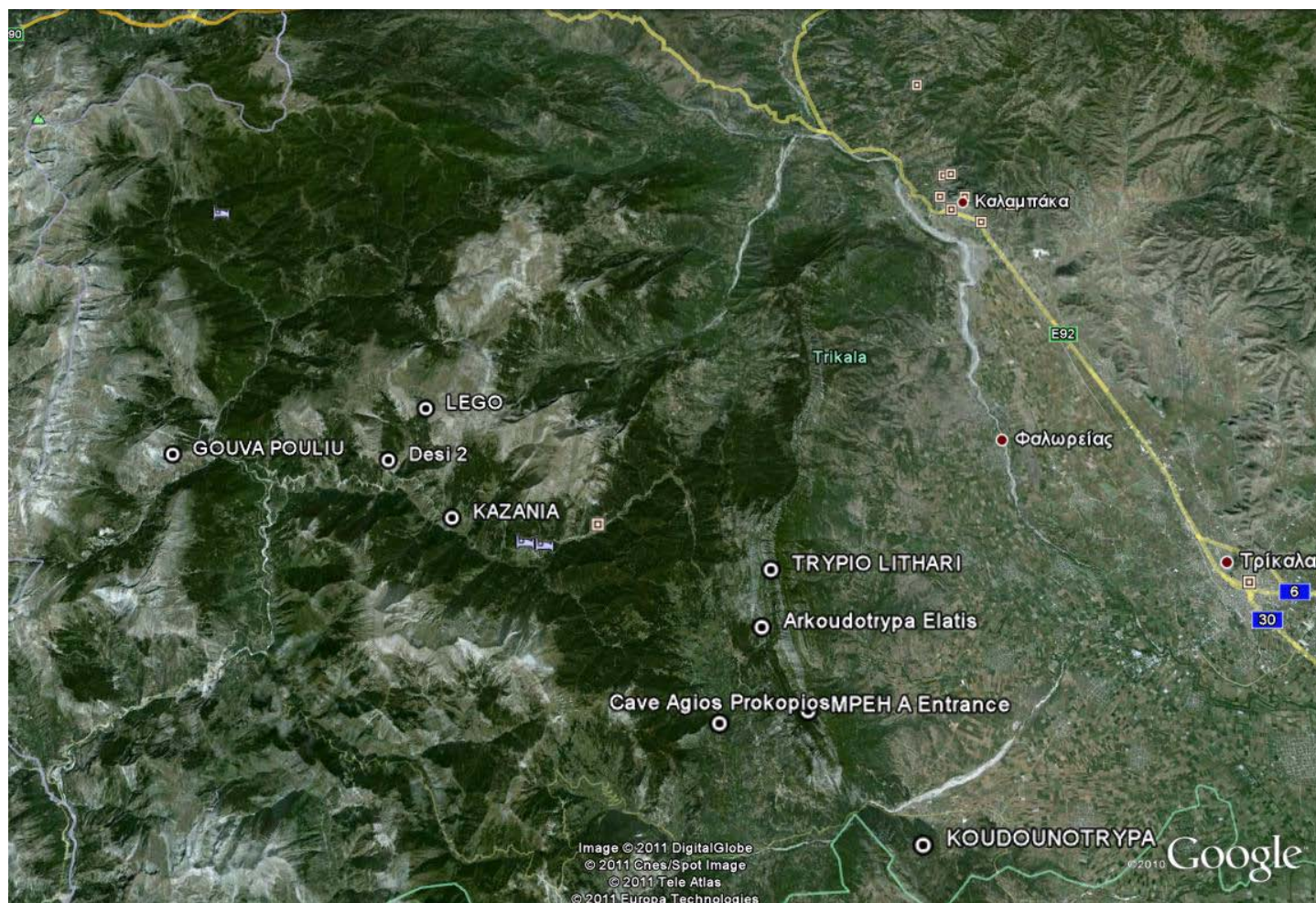


Άποψη της εισόδου του βαράθρου

Αναλυτικός Πίνακας των Πληροφοριών που συγκεντρώθηκαν για τα Σπήλαια της Περιοχής του Κόζιακα και ευρύτερα

A/A	Σπήλαιο	Περιοχή	Κατακόρυφο βάθος (m)	Ημερομηνία Εξερεύνησης
1	Αγίου Προκοπίου	Άγιος Προκόπιος	16m	6-7-2011
2	Γκούβα Πούλιου	Γαρδίκι	Οριζόντιο	7-7-2011
3	Κουδουνότρυπα	Μονή Γκούρας	105	9-7-2011
4	Σπήλαιο Καζάνια	Πύρρα	Υπόγειος Ποταμός	11-7-2011
5	Τρύπα Βολιώτη	Κορυφές Κόζιακα	Αρματώθηκε μέχρι τα 60m. πληροφορίες τοπικών για 80m βάθος	9-7-2011
6	Αλμπίνη	Πιαλεία - Κόζιακας	Οριζόντιο	8-7-2011
7	Σπήλαιο Λέγκω	Δέση	Υπόγειος Ποταμός	Δεν βρέθηκε
8	Τρύπα του Αέρα	Παλαιοκαρυνά	Υπόγειος Ποταμός	Δεν εξερευνήθηκε
9	Μπιτσινίσι	Κορυφές Κόζιακα	Από πληροφορίες 70m.	Δεν βρέθηκε
10	Τσιμούχα	Κόζιακας	Βάραθρο	Δεν εξερευνήθηκε
11	Αρκουδότρυπα	Κόζιακας - Ελάτη	Οριζόντιο	Δεν εξερευνήθηκε
12	Χιονότρυπα	Κόζιακας - Ελάτη	Βάραθρο	Δεν εξερευνήθηκε
13	Σπηλιά Μπέη	Κόζιακας	6m	Δεν εξερευνήθηκε

14	Τρύπιο Λιθάρι	Κορυφές Κόζιακα	Οριζόντιο	Δεν εξερευνήθηκε
15	Σαρμανίτσα	Πύρρα	Οριζόντιο	Δεν εξερευνήθηκε
16	Σπηλια της "Ζουριάς"	Κόζιακας	?	Δεν εξερευνήθηκε
17	Γκούρα Μπαντιμάρε	Δέση	?	Δεν εξερευνήθηκε
18	Αράϊδας	Καλογήρους	?	Δεν εξερευνήθηκε
19	Κυδώνια	Στουρναραίικα	?	Δεν εξερευνήθηκε



Χάρτης των σπηλαίων που εξερευνήθηκαν (Google Earth 2011)